

Mykózy u morčat

12.11.2025

Asi před 2 měsíci se v médiích objevily články o nové epidemii mykózy šířící se mezi lidmi, jejíž příčinou jsou morčata. Toto téma se teď ve veřejných médiích objevilo znovu. Řada informací v člancích je nepřesná a pro čtenáře může být matoucí.

Mykóza znamená plísňové onemocnění, které je způsobeno druhy plísní, které napadají živý organismus.

Článek neuvádí konkrétní druh plísně, ale u morčat je to nejčastěji *Trichophyton* (dříve *Arthroderma*) *banhamiae*. Tato plíseň byla v České republice zaznamenána už před více než 20 lety, nejedná se tedy o úplně nové onemocnění. Předpokládá se, že plíseň byla do Evropy zavlečena ze Severní Ameriky. Po roce 2011 se tento druh stal 2. nejčastějším patogenem diagnostikovaných u lidí s mykózou.

Z morčat se přenáší často na děti, což je dáno těsným kontaktem se zvířetem, sníženým dodržováním hygieny a nevyzrálou imunitou.

U dospělých může onemocnění propuknout kvůli imunosupresi nebo mechanickému poškození pokožky

Příznaky u morčat:

Ne vždy musí být onemocnění majitelem rozpoznatelné. Typickými změnami jsou místa na kůži bez srsti s tvorbou bílých šupin, nálepů a krust. Zpravidla tyto změny nevyvolávají svědění.

Často tyto změny začínají na hlavě, ušních boltcích a končetinách. U morčat se mohou příznaky objevit po prodělaném stresu – změna prostředí (skupinové chovy v obchodech se zvířaty, nový majitel), nové morče v domácnosti, jiné prodělané onemocnění a léčba antibiotiky.

S mykózami u morčat se zpravidla setkáváme u jedinců zakoupených v obchodech se zvířaty, kde jsou pohromadě zvířata z různých chovů, a vzhledem k obratu zvířat se zde neprovádí karanténa v potřebné délce, která by mohla onemocnění odhalit. Občas mykózy ale vidáme i u drobnochovatelů a chovatelů, kteří mají chovné stanice. To jsou spíš zcela výjimečné případy

Diagnostika

Diagnostika spočívá v odebrání vzorků na kultivační medium nebo přímo na molekulární diagnostiku (PCR).

Léčba

Léčba trvá několik týdnů a spočívá v kombinaci lokálních (šampony, roztoky, krémy) a systémových antimykotik (sirup nebo tablety).

Vždy je potřeba zároveň provádět častou výměnu podestýlky, dezinfikovat chovné zařízení a přeléčit všechna morčata, která jsou spolu v kontaktu. Určitě je potřeba zvýšit hygienický standard při manipulaci s morčetem (při ošetřování si vzít rukavice). Po dobu léčby je vhodné omezit dětem přímý kontakt se zvířetem.

Příznaky u lidí

K přenosu na lidi dochází po přímém kontaktu se zvířetem (hlazení, mazlení se). Změny na kůži se zpravidla objevují na ruce, u dětí na krku nebo hlavě. Náchylnější k rozvinutí onemocnění je mechanicky narušená pokožka – škrábance, oděrky. Typické jsou zarudlé kruhovitě skvrny na kůži, se světlejším středem, někdy s šupinami. U lidí bývají svědivé.

Pokud tedy najdete na morčeti vylysálá místa, raději navštivte veterináře. A pokud na sobě nebo na dětech objevíte kulaté červené skvrny a zároveň máte doma morče, neváhejte s návštěvou u svého dermatologa.

Výzkumu tohoto onemocnění se intenzivně věnuje tým českých vědců Akademie věd ČR. Prokázali, že tato plíseň tvoří toxiny, které jí usnadňují uchytit se na novém hostiteli a dál se šířit.

